

Visie NVKK Bescherming Nederlandse vlag schepen tegen piraterij

Op 4 december 2015 heeft de minister van Veiligheid en Justitie, samen met de ministers van Defensie, Infrastructuur en Milieu en Buitenlandse Zaken een beleidsstandpunt het licht doen zien, waarin de bescherming van koopvaardij schepen tegen piraterij wordt behandeld.

In dit beleidsstandpunt wordt aangegeven dat, indien militaire bescherming (VPD) voor koopvaardij schepen niet kan worden verleend, in zeer uitzonderlijke gevallen kan worden overgegaan tot het toestaan van particuliere beveiligers onder strikte voorwaarden (het zgn. “VPD, tenzij-standpunt”). De Nederlandse Vereniging van Kapiteins ter Koopvaardij (NVKK) heeft altijd het standpunt uitgedragen dat alleen een VPD aan boord een optie kan zijn en dat zij geen voorstander is van private beveiliging op schepen. De reden daarvoor is de rechtspositie van de kapitein, die altijd verantwoordelijk wordt gehouden voor alles wat er op zijn schip gebeurt en niet is opgeleid in wapengebruik. Hij kan daarom niet oordelen op welk moment en in welke mate geweld zou moeten worden toegepast. Bij een militair VPD wordt de kapitein ontheven van deze verantwoordelijkheid. Bij een privaat team daarentegen is de kapitein volledig verantwoordelijk en aansprakelijk.

In het beleidsstandpunt wordt nader ingegaan op het wettelijk toestaan van gewapende private beveiligers. De NVKK geeft de hoogste prioriteit aan de veiligheid voor bemanning, schip en lading. Indien, in een uitzonderlijk geval, militaire bescherming niet kan worden verleend, zal een alternatief moeten worden gevonden. Geheel in overeenstemming met haar oorspronkelijk geformuleerde standpunt is de NVKK voorts van mening dat een privaat team een alternatief kan zijn voor een militair team, mits wordt voldaan aan een aantal voorwaarden, die ervoor moeten zorgen dat de rechtspositie van de kapitein niet in gevaar komt. De meeste onzekerheden voor de kapitein kunnen worden opgelost indien voor private beveiligers een contract wordt gebruikt conform het contract bij een militair VPD. In het kort komt het neer op een “scheiding der machten”, d.w.z. de kapitein draagt de verantwoordelijkheid over het schip en het private beveiligingsteam is geheel verantwoordelijk voor de geweldsvorbereiding en - gebruik. Ook moet het private beveiligingsteam volledig verantwoordelijk worden gehouden voor haar vuurwapens en munitie, zowel aan boord als tijdens transport naar- en van het schip. Om de minister van Veiligheid en Justitie tegemoet te komen heeft de NVKK aanvullend reeds een discussiestuk voorbereid, waarin de gevaren en de mogelijke oplossingen zijn belicht.

's-Gravenhage, 18 maart 2016